
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

כלכלת המשפחה ותהליכי אוכלוסייה א' - 53511

תאריך עדכון אחרון 23-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר ליאת רז-יורוביץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: liat.raz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שלישי, 11:00-12:00, חדר 4524, המחלקה לסוציולוגיה. בתיאום מראש במייל בלבד.

תאור כללי של הקורס:

משקי בית במדינות מפותחות פועלים כפירמות קטנות, בהן מתקבלות החלטות כלכליות ומתבצעות פעולות של ייצור וצריכה. למשקי הבית תפקיד מרכזי במערכת המאקרו-כלכלית - כמי שמספקים כוח עבודה לשוק העבודה, צורכים את המוצרים המיוצרים בשוק הפרטי והציבורי, ומשקיעים את כספם במערכת הפיננסית ובחברות הביטוח. מגמות דמוגרפיות הקשורות בתמותה, תחלואה, ילודה, מבנה המשפחה והגירה פנימית ובינלאומית מושפעות מהחלטות כלכליות ואחרות של משקי בית ומשפיעות עליהן בתורן. כך, החלטות על מיסוד זוגיות, מגורים משותפים, הבאת ילדים, פירוק הזוגיות, מעבר גיאוגרפי של המשפחה וכד' - כל אלה הן החלטות שנעשות ברמת משק הבית ומניעות תהליכי אוכלוסייה כדוגמת נישואין/זוגיות, פריון ילודה, גירושין/פרידה, הגירה וכד'. קורס זה יעסוק בהיבטים הכלכליים של החלטות משקי בית ובאופן בו היבטים אלה משפיעים על מגמות אוכלוסייה ומושפעים מהן בעצמם. כמו כן, הקורס ידון בהשלכות של קשרי גומלין אלה על מדיניות משפחה, מדיניות שוק עבודה, מדיניות שילוב עבודה ומשפחה ועוד. במסגרת הקורס, ילמדו הסטודנטים על נושאים מרכזיים בתחום כלכלת המשפחה בהקשרן הדמוגרפי, ויעשו שימוש בספרות קיימת וכן בסדרות עתיות של נתוני מאקרו בינלאומיים, ממאגרי נתונים שונים, על מנת לענות על שאלות מחקר רלבנטיות.

מטרות הקורס:

- 1) ללמוד על ההיבטים הכלכליים של החלטות משקי הבית בהתבסס על ספרות תיאורטית ואמפירית.
- 2) לזהות כיצד מגמות באוכלוסייה משפיעות על החלטות כלכליות של משקי בית ומושפעות מהן בעצמן.
- 3) לדון בהשלכות של קשרי הגומלין בין היבטים כלכליים ודמוגרפיים ברמת משקי הבית למדיניות.
- 4) לעשות שימוש בנתוני מאקרו כמותניים בהתבסס על מסדי נתונים בינלאומיים זמינים - להציג ולנתחם.
- 5) לכתוב עבודת סמינר מחקר בהתבסס על נתונים כמותניים (כתיבת עבודת הסמינר תעשה במסגרת קורס 53512 והציון על עבודת הסמינר יינתן בנפרד מהציון על קורס זה - ויינתן אף הוא במסגרת קורס 53512).

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- א. להכיר תיאוריות בתחום כלכלת המשפחה.
- ב. לקרוא מאמרים אקדמיים ודוחות מחקר באופן ביקורתי ולנתחם.
- ג. לדון בממצאי מחקרים בתחום.
- ד. לאסוף ולנתח מדדי מאקרו ממסדי נתונים בינלאומיים.
- ה. להציג שאלת מחקר רלבנטית ואת המענה שניתן לה בספרות המחקרית.
- ו. לכתוב סמינר מחקרי אמפירי העושה שימוש בשיטות המחקר הכמותניות (במסגרת קורס 53512).

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: בסמסטר א' (במסגרת קורס 53511) יתקיימו מפגשים שבועיים בכיתה מלווים בהרצאות.

בסמסטר ב' (במסגרת קורס 53512) יתקיימו מפגשי הנחיה אישיים עם המנחה לצורך ליווי כתיבת עבודת הסמינר.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקדמה - תפקיד משקי הבית בתהליכי אוכלוסייה
מודלים של קבלת החלטות במשקי-בית
ייצור וצריכה במשקי בית
אי-שוויון מגדרי במשקי בית - בעבודה בשכר, בעבודה שאינה בשכר ובפנאי
פעילות כלכלית ונישואין
פעילות כלכלית וגירושין/פרידה
כלכלת המשפחה ופריון הילודה
העברה בין-דורית של משאבים
כלכלת המשפחה והגירה
היבטים כלכליים של אלימות במשפחה

חומר חובה לקריאה:

חומרי קריאה מפורטים ימסרו לסטודנטים בתחילת סמסטר א'.

חומר לקריאה נוספת:

אין

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 50 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
40 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

מידע נוסף / הערות: